

Szegváron született 1976-ban, tanítóképzőt végzett Szegeden, írni a húszas évei elején kezdett. *Pletykaanyu* című novelláskötete robbantott 2001-ben, majd több regénye is megjelent, a legutóbbi tavaly, *Megyek utánad* címmel. **GreCsó Krisztián**ról még [itt](#) lehet megtudni,

illetve múlt hét végén is lehetett, ugyanis [Darvasi László íróbarátjával együtt tartott író-olvasó találkozót a G. Caféban.](#) Interjúnk ezt megelőzően készült.

Hogy írtad meg a Pletykaanyut, azt a novelláskötetet, ami meghozta számodra az elismerést 2001-ben?

Fura felismerés volt meg egy nagy hazatalálás, mert egyszerre vagyok valahol bennszülött, mert ismerek egy világot annak titkaival, belső szerkezetével és ugyanakkor etnográfus is. Van egy dupla nézőpontom, ami azért nagyon jó, mert kívülről is rálátok. Megjelent egy tanulmánykötet a falumról, nagyon érdekes, jó tanulmányok vannak benne.

A nyelvjárásról szóló tanulmányt is olvastam, ami jó dolgozat, de a végén vannak történetek, mint minden ilyen nyelvészeti tanulmány végén, aminek az a célja, hogy az adatközlő spontánul

használja a nyelvet. Az öreg parasztok azonban ezt nem értik. Mit mondjon, milyen történetet? Ha ott ül vele szemben valami nagyvárosból érkező professzor, megijed. Szegváron az egyik adatközlő Mikszáth *Kaszavásár* című novelláját mondja el úgy, mintha vele történt volna. Meg akart felelni az elvárásnak.

Ha ezt én hallgatom, biztosan közbeszólók, hogy bátyám, saját történetet mondjon, mert ez nem az öné. A novellában arról van szó, hogy a vevő vissza-visszajár, alkudozik, hajlítja a kaszát – egy keménynyakú, konok, alföldi paraszt sosem tenne ilyet. Elmenne a vasas boltba, és ha nem tetszik, csúnyán néz és elmegy, nem veszi meg. Nincs hiszti meg alkudozás, mert ez teljesen idegen az alföldi paraszttól. Rájöttem, hogy ezt nem lehet megtanulni, ahogy a székely tájszólást sem.

A Pletykaanyu történetei úgy jöttek, hogy egyszerűen csak hallgattam, figyeltem. Sokat jártam kocsnába, ott is sok történetet szedtem össze, de néha olyan mértékben nyíltak meg bizonyos emberek, hogy azzal már nem lehetett mit kezdeni.

Az átlagember mennyit olvas azon a vidéken, ahonnan származol? Mennyire ismernek

íróként?

Szegváron mindenki ismer engem, de az a Pletykaanyu kötet által kavart botrány miatt van. A könyvet, meg amit egyáltalán írok, csak egy nagyon szűk réteg olvassa. Ez nem új a nap alatt. Ha ezen meglepődnék, akkor nem olvastam volna a népi írókat. A népi írók első generációja csodálkozott rá arra először, hogy akikről írunk, pont azok nem olvassák el. Ők ezen akkor nagyon megdöbbenek, rosszul esett nekik, mert az nem csak egy írói mozgalom volt, hanem egy társadalmi, politikai, közéleti mozgalom, ami szeretett volna új lehetőségeket adni a parasztyereknek. Ezért nem értették, ez kudarc volt.

Amikor először megértem, hogy „kitagadtak”, **elég nagy bokánrúgás volt**. Miután megjelent a Pletykaanyu, disznóvágáson voltam otthon, még éltek a nagyszüleim. Ugyanaz a böllér, aki húsz éve vágja nálunk a disznót, elkezdte narrálni előttem, hogy „ilyenkor úgy szoktuk, hogy...”. Elkezdte mesélni a disznóvágást, hogy értsem, mi miért van.

Mesélt, mint egy pestinek.

Mondom, Jani bácsi, én vagyok az! Nem, neki már nem. Ha odatartozó lennék, akkor nem csinálnék ilyeneket. Nem akart bántani, csak éppen falat húzott kettőnk közé.

Az előbb említetted a népi írókat és a közéletet. Szerinted egy kortárs magyar írónak ma kell-e hallatnia a hangját a közéletben? Elég az, ha az ember csak ír vagy kezdjen el politizálni is?

Ez ugyanúgy habitus, érdeklődés vagy világkép kérdése, mint egy újságírónál vagy egy pedagógusnál, képzőművésznél. Nekem a hátam közepére sem kell a politika, bevallom őszintén, napi politikával nem is foglalkozom.

De azzal a világgal igen, ahonnan jövök. Az a világ reménytelenül magára maradt. Visszajött a földesúri világ, visszajött a jobbágyság meg a kasztrendszer, a zsellérség. Ezeket a szavakat ugyan nem használják, mert ma már csicskát, napszámost, melóst mondanak, de **őrületes, hogy alig húsz év alatt újra szegény lett szegénynek lenni**, újra lehetőség és remény nélkül van egy falusi gyerek.

Én onnan jövök, parasztcsaládból, sok generációra visszamenőleg mindenki paraszt volt, a szüleim is. Odatartozom. Ha ez engem nem érintene meg, lelkiismeretlen ember lennék. Miközben nekem rossz, hogy megérint, mert sokkal kényelmesebb lenne kussolni. Foglalkoznék szépen a vidék hangulatával, gasztronómiájával, úgy tennék, mintha nem látnám, hogy egy mai szegvári gyereknek nincsen esélye írónak lenni.

A [Rájátszás](#) ban is fellépsz, amiben magyar kortárs írók és zenészek adnak elő dalokat, főleg [Kollár-Klemencz Lászlóval](#) szoktál fellépni. Hogyan csöppentél bele és milyenek tartod ezeket a produkciókat?

Érdekes ügy volt, mert amikor először felhívtak, hogy beszálnék-e, éppen fél éve nem volt gitárom. Nagyon felkavart, mert mindig nagyon szerettem zenélni, garázsrocker voltam, zenekaraim voltak. Letettem a telefont a villamoson, leszálltam és egyből vettem egy gitárt. Már eladtam azóta egyébként. Én sosem játszom csapatban és itt, a Rájátszásban a párokból szépen lassan egy zenekar alakult ki, aminek az írók tevékenyen részesei. Egy olyan produkció jött létre, ami egyszerre színházi, zenei és irodalmi.

